

Proiectul ABOLIȚIONISM

Rapoarte științifice anuale

2016

RAPORT ȘTIINȚIFIC PE ANUL 2016

Proiectul de cercetare cu titlul

Mișcarea aboliționistă în cadrul emancipării civile și politice în România modernă,
cod proiect: PN-II-ID-PCE-2011-3-0655

Activitățile desfășurate de echipa de cercetare în perioada 5 decembrie 2015 - 30 septembrie 2016 sunt cele prevăzute în Planul de realizare a proiectului, varianta din Actul adițional nr. 1/2015.

1. Cercetare în arhive și biblioteci

Membrii echipei de cercetare au lucrat și în anul 2016 în biblioteci și arhive din țară, îndeosebi

în: Biblioteca Academiei Române, Biblioteca Națională a României, Biblioteca Centrală Universitară "Mihai Eminescu"; Iași, Arhiva Națională Istorică Centrală, Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Iași.

Au efectuat stagii de cercetare în străinătate: Raluca TOMI la Arhivele Naționale din Torino, Italia (8-22 mai 2016); Viorel ACHIM la National Archives și British Library, Londra, Marea Britanie (7-14 august 2016); Cătălin TURLIUC la British Library, Londra, Marea Britanie (12-17 august 2016).

2. Elaborarea volumului în limba engleză

În acest an am încheiat munca la volumul:

The Romanian Abolitionism within the Civil and Political Emancipation in Modern Romania.
Authors: Venera ACHIM, Viorel ACHIM, Nagy PIENARU, Raluca TOMI, Cătălin TURLIUC.
Leiden & Boston: Brill, cca 300 p. (va fi publicat în 2017).

Acest volum în limba engleză reunește 10 studii pe tema aboliționismului și emancipării în principatele române/România în secolul al XIX-lea. Studiile abordează cele mai importante problemele ale subiectului, incluzând conexiunile internaționale ale mișcării aboliționiste din principatele române.

3. Diseminarea unor rezultate finale

3.1. Comunicări și conferințe științifice

În cursul anului 2016 am prezentat un număr de 14 comunicări la conferințe științifice desfășurate în țară (12) și în străinătate (2):

1. Cătălin TURLIUC: "Mihail Kogălniceanu și meliorismul social"; - comunicare la Simpozionul "Mihail Kogălniceanu în conștiința contemporaneității";, organizat de Complexul Muzeal Național Moldova, Direcția Județeană pentru Cultură Iași și Muzeul memorial Mihail Kogălniceanu, Iași, 22 ianuarie 2016.

2. Cătălin TURLIUC: "Principiul Naționalităților și contextul internațional al Unirii de la 1859"; - comunicare la Simpozionul național "Omagiu făuritorilor Unirii";, ediția a V-a, organizat de Complexul Muzeal Național Moldova și Direcția Județeană pentru Cultură Iași și Palatul Ruginoasa, Ruginoasa, 23 ianuarie 2016.

3. Cătălin TURLIUC: "Emancipatorii: Generația Unirii"; - comunicare la Simpozionul "Domnia lui Alexandru Ioan Cuza (1859-1866) - etapă fondatoare a statului modern român";, organizat de Complexul Muzeal Național Moldova, Direcția Județeană pentru Cultură Iași și Muzeul Unirii, Iași, 23 ianuarie 2016.

4. Cătălin TURLIUC: "Geneza și emanciparea statului modern român din perspectiva asociațiilor de tip fraternalist ale epocii"; - comunicare la a 2-a ediție a Simpozionului "Națiune și acțiune";, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza";, Iași, 11 iunie 2016.

5. Viorel ACHIM: "Dezrobirea Țiganilor - argumentele aboliționiștilor"; - comunicare la Congresul Național al Istoricilor Români (CNIR), Cluj-Napoca, 25-28 august 2016.

6. Raluca TOMI: "Aboliționismul românesc între imitație externă și tradiție reformatoare"; - comunicare la Congresul Național al Istoricilor Români (CNIR),

Cluj-Napoca, 25-28 august 2016.

7. Venera ACHIM: "Eufrosin Poteca abolitionist"; - comunicare la Congresului Național al Istoricilor Români (CNIR), Cluj-Napoca, 25-28 august 2016.

8. Cătălin TURLIUC: "Perspective conceptuale și teoretice asupra abolitionismului"; - comunicare la Congresul Național al Istoricilor Români (CNIR), Cluj-Napoca, 25-28 august 2016.

9. Viorel ACHIM: "The voice of Gypsies in Romanian abolitionists' writings"; - comunicare la 2016 Gypsy Lore Society Conference on Romani Studies, Södertörn University, Stockholm, Suedia, 14-16 septembrie 2016.

10. Viorel ACHIM: "About the origin of several texts written in Romani language from mid-19th century Romania"; - comunicare la 12th International Conference on Romani Linguistics, Södertörn University, Stockholm, Suedia, 14-16 septembrie 2016.

11. Cătălin TURLIUC: "Asociaționismul fraternal și abolitionismul"; - comunicare la Simpozionul "Emancipare socială și politică în România modernă. Noi perspective și interpretări";, organizat de Institutul de Istorie "Nicolae Iorga";, București, 20-21 septembrie 2016.

12. Viorel ACHIM: "Rolul factorului extern în adoptarea ultimelor legi de emancipare a țiganilor"; - comunicare la Simpozionul "Emancipare socială și politică în România modernă. Noi perspective și interpretări";, organizat de Institutul de Istorie "Nicolae Iorga";, București, 20-21 septembrie 2016.

13. Venera ACHIM: "Dezrobirile individuale: limitele acestui fenomen în anii 1830-1850"; - comunicare la Simpozionul "Emancipare socială și politică în România modernă. Noi perspective și interpretări";, organizat de Institutul de Istorie "Nicolae Iorga";, București, 20-21 septembrie 2016.

14. Raluca TOMI: "Teatrul abolitionist în principatele române"; - comunicare la Simpozionul "Emancipare socială și politică în România modernă. Noi perspective și interpretări";, organizat de Institutul de Istorie "Nicolae Iorga";, București, 20-21 septembrie 2016.

3.2. Studii și articole științifice

În anul 2016 am predat spre publicare un număr de trei articole, dintre care unul a apărut deja:

1. Viorel ACHIM: "Gypsies speak. An analysis of the petitions of the Gypsy slaves in the Romanian principalities, c. 1835-c. 1855";. In: Hristo Kyuchukov, Elena Marushiakova and Veselin Popov (eds.), *Roma: Past, Present, Future*. Munich: Lincom Academic Publishers, 2016, p. 53-67.

2. Viorel ACHIM: "Considerations about the territorial distribution of Gypsy slaves in Romanian principalities (late 14th century - mid-19th century)";. In: *Slaving Zones: Cultural Identities, Ideologies, and Institution in the Evolution of Global Slavery*. Edited by Jeff Fynn-Paul and Damian Alan Pargas. Leiden & Boston: Brill (în curs de apariție 2017).

3. Viorel ACHIM: "What Gypsies in Romanian principalities thought about their emancipation from slavery. Notes on two petitions from the year 1856";. In: *Romani Studies* (în curs de apariție).

3.3. Prelegeri în fața studenților de la universitățile din București și Iași

1. Cătălin TURLIUC: "Emanciparea și problematica drepturilor omului în lumea modernă", Facultatea de Litere, Jurnalism, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" Iași, 15 ianuarie 2016.

2. Cătălin TURLIUC: "Sclavia: constantă a istoriei umanității", Facultatea de Drept, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" Iași, 14 martie 2016.

3. Viorel ACHIM: "Robia țiganilor în ultimele ei decenii (cca 1830 - 1856)", Facultatea de Istorie, Universitatea din București, 16 mai 2016.

4. Raluca TOMI: "Ce este aboliționismul românesc?", Facultatea de Istorie, Universitatea din București, 23 mai 2016.

3.4. Conferințe la Arhivele Naționale ale României

1. Viorel ACHIM: "Dezrobirea țiganilor ca proiect social: problema integrării foștilor robi în economia rurală" - conferință la Arhivele Naționale ale României, în cadrul ciclului de prelegeri "Interferențe", București, 26 mai 2016.

2. Raluca TOMI: "«Omul și libertatea lui nu sunt de vânzare». Influențe externe asupra aboliționismului românesc" - conferință la Arhivele Naționale ale României, în cadrul ciclului de prelegeri "Interferențe", București, 30 iunie 2016.

3.5. Participare la dezbateri

1. Viorel ACHIM: "«Dezrobirea țiganilor»: ce se înțelegea în epocă prin aceasta" - prezentare la dezbaterile cu titlul "1856-2016: Situația romilor din România la 160 de ani de la dezrobire", organizată de Group of the Progressive Alliance of Socialists & Democrats in the European Parliament, cu sprijinul Senatului României, Comisia pentru Egalitate de Șanse, București, 21 ianuarie 2016.

2. Participare la dezbaterile "Robia romilor în Principatele Române", în cadrul manifestării "160 de ani de la Dezrobirea Romilor în Principatele Române", organizată de Ministerul Fondurilor Europene și Centrul Național de Cultură a Romilor, București, 19 februarie 2016. (Participanți: Daniel Vasile, Alina Șerban, Viorel ACHIM, Carmen Gheorghe, Costel Bercuș, Elena Iordănescu, Gelu Duminică.)

4. Simpozionul "Emancipare socială și politică în România modernă. Noi perspective și interpretări", 20-21 septembrie 2016

Echipa de cercetare a organizat Simpozionul științific "Emancipare socială și politică în România modernă. Noi perspective și interpretări", desfășurat la Institutul de Istorie "Nicolae Iorga", București, 20-21 septembrie 2016. Organizatori: Viorel ACHIM, Venera ACHIM și Raluca TOMI. Au participat cu comunicări 14 cercetători, din București, Iași, Bacău și Berlin.

În partea introductivă a simpozionului, Viorel ACHIM a prezentat principalele rezultate ale proiectului. Comunicările prezentate de membrii echipei au dezvoltat anumite aspecte ale cercetării noastre: Cătălin TURLIUC: "Asociaționismul fraternal și aboliționismul";

Viorel ACHIM: "Rolul factorului extern în adoptarea ultimelor legi de emancipare a țiganilor"; Venera ACHIM: "Dezrobirile individuale: limitele acestui fenomen în anii 1830-1850"; Raluca TOMI: "Teatrul aboliționist în principatele române".

Lucrările prezentate în cadrul simpozionului vor fi publicate în volumul:

Emancipare socială și politică în România modernă. Noi perspective și interpretări.

Coordonatori Venera Achim și Viorel Achim. București: Editura Academiei Române (în curs de publicare 2017).

6. Pagina de internet

Echipa noastră de cercetare are un site propriu (www.iini-minorities.ro), unde sunt prezentate principalele activități desfășurate în cadrul proiectului și sunt postate sub formă de PDF unele dintre publicațiile noastre (

www.iini-minorities.ro/ro/proiect-abolitionism

, în română;

www.iini-minorities.ro/en/project-abolitionism

, în engleză). În acest an am îmbogățit site-ul, introducând multe informații noi. Site-ul ne-a facilitat și contactele cu cercetători, ziariști etc. din țară și străinătate interesați de problematica istoriei țiganilor (romilor) și, mai general, a istoriei minorităților din România.

Credem că și rezultatele obținute în ultimul an de implementare a proiectului despre aboliționismul românesc dovedesc caracterul original și calitativ al cercetării noastre pe un subiect important pentru preocupările actuale ale istoriografiei mondiale.

București, 30 septembrie 2016

DIRECTOR PROIECT,
Dr. Viorel Achim,